

ANKARA TIP FAKÜLTESİ ÜROLOJİ ANABİLİM DALI ÜROONKOLOJİ ÜNİTESİ

Dr. Yaşar Bedük

20-6-1945 tarihinde 4761 kanun numarası ile resmen kurulan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne ilk olarak Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nden Prof. Dr. Abdülkadir Noyan dekan olarak atanmış ve yine Gülhane kökenli bir ürolog olan Prof. Dr. Kemal Serav Üroloji Kliniği'nin başkanlığına getirilmiştir. 1945'te Cebeçi Gülhane Üroloji Kliniği yerinde U şeklindeki binanın batı kanadında 40 yataklı olarak kurulan Üroloji Kliniği'nin bu döneminde Gülhane asistanları Fakülte'ye yardımcı olmuşlardır. Kliniğin ilk asistanı Dr. Rahmi Gerçel'dir. 1970 yılında Klinik direktörü Dr. Kemal Serav'ın vefatı ile birlikte Klinik Direktörlüğünü devir alan Prof. Dr. İhsan Günalp emekli olduğu 1984 yılına kadar bu görevde kalmıştır. Kendisinden sonra kısa sürelerle Prof. Dr. Mahmut Kafkas ve Prof. Dr. Rahmi Gerçel bu görevleri sürdürmüş, 1986'da Anabilim Dalı Başkanlığı'na getirilen Prof. Dr. Sezai Yaman bu görevi 1991 yılına kadar sürdürmüştür. O yıl görevi devir alan Prof. Dr. Orhan Göğüş halen Kliniğin Anabilim Dalı Başkanıdır. A.Ü. Tıp Fakültesi Üroloji Kliniği 1985 yılında İbni-Sina Hastanesi'nin 4.katına taşınmış ve halen 13'ü yoğun bakım yatağı olmak üzere toplam 82 yatak ve çeşitli seksiyonlarda hizmet vermektedir.

A.Ü. Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı'nda kurulduğundan beri üro-onkolojik ameliyatlara uygulanmaktaydı. Özellikle şahsen çalışma fırsatı bulamamış olmakla beraber, Dr. İhsan Günalp hocamızın çok iyi sistektomi ve üretero-sigmoidostomi yaptığını hep duyarım. Ancak o zamanki koşullar gereği hastaların kemoterapileri ve sistemli takipleri düzenli olarak yapılamamaktaydı. Benim Kliniğe başladığım 1986 yılında üro-onkolojiye olan ilgim nedeniyle bu hastaları daha sistemli izlemek için girişim başlatıldı. O dönemde Anabilim Dalı Başkanı'mız Prof. Dr. Sezai Yaman'ın da konuya yakınlığı dolayısıyla (kendisi uzun yıllar Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu'nda yöneticilik ve başkanlık yapmıştır) 1988 yılında fonksiyonel anlamda üro-onkoloji seksiyonu (ünitesi) kuruldu.

Daha sonraki yıllarda Prof. Dr. Orhan Göğüş'ün de destek ve katkılarıyla bu seksiyon kliniğimizin giderek gelişen ve ilgi alanını genişleten seksiyonların başında yer almaya başladı. İlk yıllarda hastaların belli tedavi protokolleri çerçevesinde izlenmesi ve hastaların gerekli kemoterapilerinin kliniğimizde yapılması gibi bence çok temel üro-onkolojik çalışmalar başlatıldı. Bu dönemlerde Anabilim Dalı'mızda pratik anlamda seksiyonlaşma da başladığı için üro-onkolojiye ilgi duyan uzman ve kıdemli asistanlarla birlikte bir ekip oluştu. Bu ekip haftada en az bir kez toplanıp tedavi protokolleri oluşturmak ve tümörlü hastaları tartışmak şeklindeki rutin çalışmaları başlattı. Bu çalışmalarda benimle baştan beri birlikte olan arkadaşlarım bugün halen Kliniğimizde veya başka merkezlerde üro-onkolojik çalışmaları yürüten, her türlü cerrahi ve medikal tedaviyi başarıyla uygulayabilen arkadaşlarımdır. Hatta bazıları gittikleri yerlerde üro-onkoloji çalışmalarını bizzat başlatmış ve yürütmektedirler. O günlerden bugüne bu arkadaşlarım arasında; Dr. Nihat Arıkan, Dr. Sümer Baltacı, Dr. Talat Yurdakul, Dr. Öztuğ Adsan, Dr. Hakan Gemalmaz, Dr. Kadir Türkölmez, Dr. Önder Yaman, Dr. Gökhan Özer ve Dr. Çağatay Göğüş'ü saymak mümkündür. Hepsine benim ve kliniğimizin çok şey borçlu olduğumu yüreğime belirtmek istiyorum.

1980'li yılların sonlarından bu günlere kadar Kliniğimizin üro-onkoloji çalışmaları giderek artan bir kapasite ile devam etmektedir. Özellikle cerrahi alanda kendimizi geliştirmek adına kısa süre için de olsa yurt dışında belli merkezlere gidip gözlem yapma gereğini hissettik. İlk olarak 1993 yılında ben, Detroit'e Wayne State Üniversitesi Üroloji Kliniğine 1 aylığına gittim. Klinik şefi Dr. Edson Pontes'in gerçekten çok başarılı radikal cerrahilerini izleme şansını buldum. Bu deneyim benim üro-onkolojik cerrahide daha bilinçli çalışmalarımın başladığı dönemdir. Daha sonra 1998 yılında halen üro-onkolojik çalışmaları birlikte yürüttüğümüz değerli mesai arkadaşım Prof. Dr. Sümer Baltacı 6 aylığına Baylor College of Medicine Scott Department of Urology Kliniği'ne gidip Dr. P. Scardino ile çalışma şansını buldu.

Kliniğimizde halen bir blok üro-onkolojik hastalara ayrılmıştır. Bu bölüm tüm yatakların yaklaşık üçte birini oluşturmakta ve genellikle tümör hastaları tarafından doldurulmaktadır. Haftada iki gün hasta bakılan üro-onkoloji polikliniği, 2 hastanın aynı anda tedavi alabileceği izolasyonu yapılmış, "laminar flow" sistemle ilaçların hazırlandığı ve deneyimli hemşireler tarafından tedavilerin yapıldığı kemoterapi odamız bulunmaktadır. Seksiyonumuz gereksinim oldukça patoloji, medikal on-

A.Ü. Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı öğretim üyeleri

koloji ve radyoloji ile birlikte ortak konseyler yapmaktadır. Bir fikir vermesi açısından 2002 yılında Anabilim Dalımızda yapılan major cerrahilerin sayısı şöyledir: Radikal prostatektomi-41, Radikal sistektomi-24, Radikal nefrektomi-44.

Üro-onkoloji seksiyonumuzda hasta tedavileri yanında uzun yıllardır çok sayıda bilimsel çalışma yapılmış ve bunlar çeşitli vesilelerle sunulmuştur. Bu çalışmalarımız halen de çeşitli disiplinlerle entegre olarak devam etmekte; üro-onkoloji ekibimiz zaman zaman da yurt içi ve dışı multisentrik çalışmalara hasta kaydetmektedir. Ben ve Dr. Sümer Baltacı çeşitli ulusal ve uluslararası üro-onkoloji dernekleri ve çalışmalarını içerisinde yer almaktayız.

Sonuçta bir seksiyonun ve genel anlamda bir disiplinin en önemli ödevlerinden birinin bu bilgi ve becerilerle donanmış elemanlar yetiştirerek ülkemizin çeşitli bölgelerinde benzer hizmetleri başlatmaları ve yürütmelerini sağlamak olduğunun bilincinde kişiler olarak geldiğimiz noktanın iyi bir düzey olduğunu düşünmekteyim. Kuşkusuz ki bundan sonraki amacımız bu bayrağın bizden sonraki meslektaşlarımızla daha ileriye taşınması olacaktır.

A.Ü.T.F.Üroloji Anabilim Dalı Üro-onkoloji ünitesinden kaynaklanan uluslararası çalışmaların başlıcaları aşağıda listelenmiştir:

- 1- Şafak M, Baltacı S, Akyar S, Bedük Y.: Intrarenal lipoma: report of a case, *Urol. Int.* 44(2): 113-5, 1989
- 2- Bedük Y, Yaman LS, Baltacı S, Müftüoğlu YZ, Yurdakul T, Göğüş O: Selection of patients for intravesical therapy for superficial bladder cancer, *Int. Urol. Nephrol.*, 26(5): 523-8, 1994
- 3- Durak I, Perk H, Kavutçu M, Canbolat O, Akyol O, Bedük Y: Adenosine deaminase, 5' nucleotidase, xanthine oxidase, superoxide, and catalase activity in cancerous and noncancerous human bladder tissues. *Free Radic. Biol. Med.*, 16(6): 825-31, 1994
- 4- Baltacı S, Küpeli S, Sak SD, Erden E, Sarıca K: Human chorionic gonadotropin in serum and neoplastic tissue from patients with bladder carcinoma, *Int. Urol. Nephrol.*, 27(3): 289-95, 1995
- 5- Yaman Ö, Baltacı S, Arıkan N, Özdiler E, Göğüş O, Müftüoğlu YZ: Serum neuron specific enolase: can it be a tumor

- for renal cell carcinoma?, *Int. Urol. Nephrol.*, 28(2): 207-10, 1996
- 6- Yaman Ö, Baltacı S, Arıkan N, Yılmaz E, Göğüş O: Staging with computed tomography, transrectal US and TUR of bladder tumor: comparison with final pathological stage in invasive bladder carcinoma, *Br J Urol*, 78(2): 197-200, 1996
- 7- Küpeli B, Baltacı S, Beksac M, Süzer O, Küpeli S, Göğüş O: In vitro drug sensitivity testing of human testicular germ cell tumours with cytostatic drugs and interferon alpha-2b, *Int. Urol. Nephrol.*, 29(1) 79-84, 1997
- 8- Yaman Ö, Özdiler E, Orhan D, Sak SD, Baltacı S, Tulunay Ö, Göğüş O: Immunohistochemical determination of p53 protein in prostatic cancer and prostatic intraepithelial neoplasms, *Urol. Int.*, 58(4): 199-202, 1997
- 9- Küpeli S, Beksac M, Küpeli B, Baltacı S, Süzer O: Determination of in vitro drug sensitivity to a panel of cystostatic drugs and interferon alpha 2b in patients with renal cell carcinoma, *Int. Urol. Neph.*, 29(4): 421-6, 1997
- 10- Sarıca K, Türkölmez K, Soygür T, Özer G, Yaman Ö, Baltacı S, Bedük Y, Müftüoğlu YZ: Evaluation of urinary glycosaminoglycan excretion in patients with renal cell carcinoma, *Eur. Urol.*, 31(1): 54-7, 1997
- 11- Durak I, Bedük Y, Kavutçu M, Süzer O, Yaman Ö, Öztürk HS, Canbolat O, Ulutepe S: Activity of the enzymes participating in purine metabolism of cancerous and noncancerous human tissue, *Cancer Invest.* 15(3): 212-6, 1997
- 12- Durak I, Bedük Y, Kavutçu M, Öztürk S, Canbolat O, Ulutepe S: Activities of superoxide dismutase and glutathione peroxidase in cancerous and non-cancerous human kidney tissues, *Int. Urol. Nephrol.*, 29 (1): 5-11, 1997
- 13- Keskinöge A, Elgun S, Yılmaz E, Yaman O, Bedük Y: Diagnostic performance of serum arginase activity in prostatic cancer, *Int. J. Biol. Markers*, 12(3): 132-3, 1997
- 14- Soygür T, Bedük Y, Yaman Ö, Yılmaz E, Tokgöz G, Göğüş O: Analysis of the peripheral blood lymphocyte subsets in patients with bladder carcinoma, *Urology*, 53(1): 88-91, 1999
- 15- Dinçol D, Arıcan A, Ensari A, Akyar S, Bedük Y, Cengiz A: Concurrent occurrence of three neoplasms including non-Hodgkins lymphoma, renal cell carcinoma and leiomyoma in the same kid-

- ney, *Med. Oncol*, 16(2): 134-8, 1999
- 16- Bedük Y, Baltacı S, Türkölmez K, Bozkurt Ö: Management of ureterointestinal obstruction and extensive loss of the ureter by creating a pedicle graft from the orthotopic neobladder, *Urol. Int.*, 62(2)99-101, 1999
- 17- Baltacı S, Bozlu M, Koşucu P, Bedük Y, Göğüş O: Does the position of the patient affect the presence and/or degree of reflux in an ileal conduit urinary diversion?, *Br. J. Urol.*, 84(4): 433-5, 1999
- 18- Soygür T, Bedük Y, Baltacı S, Yaman Ö, Tokgöz G: The prognostic value of peripheral blood lymphocyte subsets in patients with bladder carcinoma using neoadjuvant M-VEC chemotherapy, *Br. J. Urol.*, 84(9): 1069-72, 1999
- 19- Baltacı S, Orhan D, Soyupek S, Bedük Y, Tulunay Ö, Göğüş O: Influence of tumor stage, size, grade, vascular involvement and histological cell type on multifocality of renal cell carcinoma, *J. Urol.*, 164(1): 36-9, 2000
- 20- Baltacı S, Orhan D, Özer G, Tulunay Ö, Göğüş O: Bcl-2 proto-oncogene expression in low and high-grade prostatic intraepithelial neoplasia, *Br. J. Urol.*, 85 (1): 155-9, 2000
- 21- Baltacı S, Orhan D, Göğüş Ç, Türkölmez K, Tulunay Ö, Göğüş O: Inducible nitric oxide synthase expression in BPH, in low and high-grade PIN and prostatic carcinoma, *Br. J. Urol.*, 88(1): 100-3, 2001
- 22- Baltacı S, Orhan D, Türkölmez K, Yeşilli C, Bedük Y, Tulunay Ö: p53, bcl-2 and bax immunoreactivity as predictors of response and outcome after chemotherapy in metastatic germ cell testicular tumours, *Br. J. Urol.*, 87 (7): 661-6, 2001
- 24- Göğüş Ç, Bedük Y, Türkölmez K, Göğüş O: The significance of random bladder biopsies in superficial bladder cancer, *Int. Urol. Nephrol.*, 34(1): 59-61, 2002
- 25- Bedük Y, Türkölmez K, Baltacı S, Göğüş Ç: Comparison of clinical and urodynamic outcome in orthotopic ileocaecal and ileal neobladder, *Eur Urol.*, 43(3): 258-62, 2003
- 26- Göğüş Ç, Baltacı S, Orhan D, Yaman Ö: Clear cell adenocarcinoma of the male urethra, *Int. J. Urol.*, 10(6): 348-9, 2003
- 27- Göğüş Ç, Baltacı S, Bedük Y, Şahinli S, Küpeli S, Göğüş O: Isolated local recurrence of renal cell carcinoma after radical nephrectomy: experience with 10 cases, *Urology*, 61(5): 926-9, 2003